

L'últim adéu a Francesc de Borja Moll

Ronda amb fantasmes

Gabriel Janer Manila i Mari Pau Janer, pare i filla, dues generacions, relaten per a EL TEMPS l'última presència de Francesc de Borja Moll entre els seus.

Les campanes voltaven i el seu plany de bronze s'estenia sobre les teulades del barri antic. La pluja –pluja fina d'hivern– queia amb lentitud. L'horabaixa tombava sota la fosca. El mar de la badia

s'havia poblat lentament de tenebres.

Francesc de B. Moll, l'il·lustre fillòleg, era definitivament mort. De bon matí, la premsa de Mallorca havia aparegut sembrada d'esqueles mortuòries. Unes quantes pàgines d'esqueles atapeïdes, de cos desi-

gual. En un lloc se'l tractava d'il·lustríssim senyor, en un altre d'excel·lentíssim senyor, en un altre se l'anomenava rònegament Francesc... Hi havia esqueles d'entitats culturals, de partits polítics, d'institucions. Una de la Corporació Municipal de

Capella ardent a la sala de sessions de l'Ajuntament de Palma.

JUAN CELIA

Palma, una altra d'Acció Cultural del País Valencià, una altra de la Universitat de les Illes Balears, una altra de l'Obra Cultural Balear, una altra de la Generalitat de Catalunya, una altra de la secció filològica de l'Institut, una altra de la Federació Socialista Balear, una altra de l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana, una altra del Pen Club, una altra del govern balear...

La duresa de les campanes retallava la pluja mentre el cadàver del Francesc de B. Moll sortia de la casa consistorial entre corones de flors. La gent que s'havia reunit en aquella hora a la plaça de Cort a fi de retre l'últim adéu al mestre va rompre en aplaudiments. Fou, aquella, una aclamació de gratitud.

El cor cantava la missa exequial. Sota les voltes de la catedral quasi hi havia tantes autoritats com esqueles. Una autoritat per

cada esquila, potser. Les autoritats estatals, les autoritats autonòmiques, les autoritats de l'illa, les autoritats municipals...

"Oh ciutat dels terrors..." havia escrit a Palma, l'estiu de 1935, el poeta Bartomeu Rosselló-Pòrcel l'any en què Moll escrivia sobre els llatinismes de la *Lògica nova* de Ramon Llull i publicava el segon volum del *Diccionari*.

La gent es queixava que tenia els peus freds.

Vaig gosar a dir a algú que se'n dolia: "Tingues la certesa que la mort entra sempre pels peus..." El cor cantava, mentre la clerecia pujava pel caminal d'enmig i es dirigia a l'altar. La impecable homilia de Mn. Pere Llabrés em va fer sentir una emoció subtil. Fou bell, tanmateix, sentir-li dir que, mentre recuperava les paraules, Francesc de B. Moll construïa el regne de

Déu. L'homilia em desvetllà alguns fantasmes. No és fàcil oblidar que, mentre Francesc de B. Moll s'entregava a la tasca de recuperar els mots, a la Seu de Mallorca es deia en veu alta que el regne de Déu ens arribaria gràcies al cabdill providencial que perseguia afanyosament les paraules a les quals Francesc de B. Moll dedicà la seva vida. Però ha passat tant de temps... Sortosament, no es va dir que Francesc de B. Moll havia estat providencial per a la llengua i la cultura dels nostres països.

Les campanes havien emmutit.

Les autoritats van quedar dretes mentre la fila passava a fer la capellada.

La llengua -en paraules de Francesc de B. Moll- continua encara reduïda i minoritzada.

Gabriel Janer Manila

J.M. dona el condol a la viuda. A la dreta, Fèlix Pons. Baix, Teodor Úbeda, bisbe de Mallorca. A la dreta, J. Huguet.

JUAN CELIA